

Софийска духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“

СЕМНАРИСТ

Периодично издание на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Год. V, бр. 4 / ноември 2004 г.

София 1164, п.л. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44, тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@aster.net, seminaria@abv.bg

СВЕТИ
ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ

Темите в броя:

Семинарска хроника

Стр. 2

Тържествено честване патронния празник на Софийската духовна семинария и 100 години от осветяването на семинарския храм

Ученическо творчество

Стр. 3-4

Църковен архив

Осветяването на семинарския храм (ЦВ, бр. 44/29.X.1904 г.)

Левкийски епископ Партений:
За личността на нашия Рилски светец

Стр. 4

Почитта към св. Йоан Рилски в чужбина – среща с православни християни от Америка

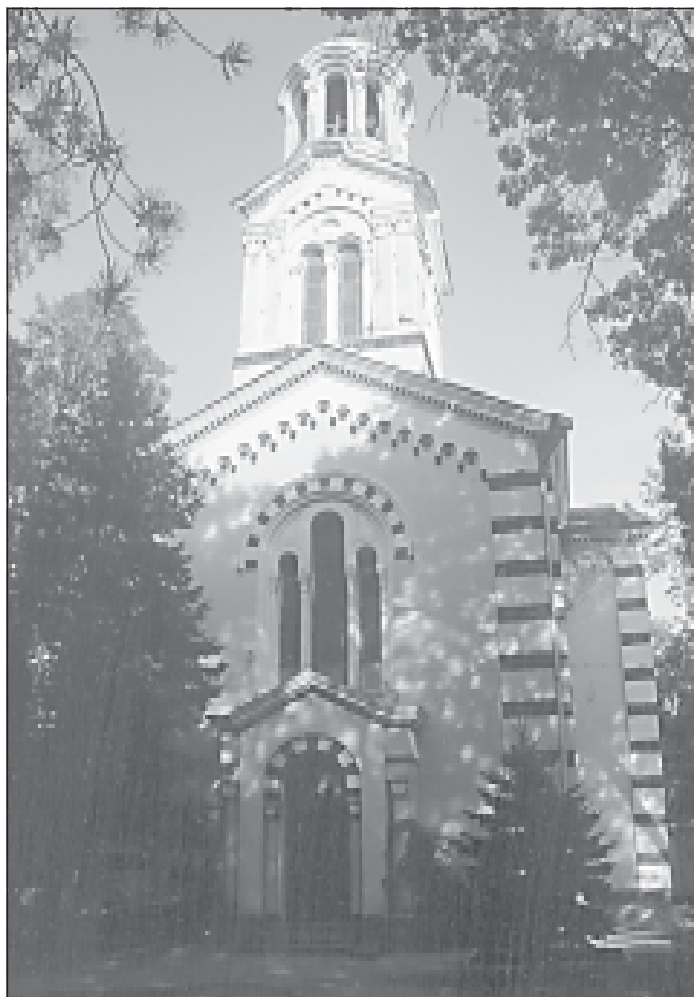
Монашеството е гръбнакът на православната църква

Стр. 5-6

Пътеки на откривателството – участие на възпитаници на Семинарията в проект на сружение „Св. Йоан Рилски“

Стр. 6

Тържествено честване патронния празник на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ и 100 години от осветяването на семинарския храм

Църквата „Св. Йоан Рилски“ вече цяло столетие изпълнява своята духовно-просветителска мисия за израстване на възпитаниците на Софийската духовна семинария във вяра, наука и родолюбие.

На стр. 3 и 4

† МАКСИМ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

Като ученик в Семинарията се стараех да се уча добре

Моите родители бяха обикновени селски хора, но имаха голямо желание и настойчивост аз да получа образование и то духовно образование, да се подготвя за служител на Светата ни Църква. За да стана монах, влияние имаше Троянският манастир, моето общуване с братята на манастира, както и с игумена архимандрит Климент (Коевски), който беше добър монах и добър духовен наставник. Той много допринесе в духовно отношение да се запиша за ученик в Софийска духовна семинария.

Като ученик в Семинарията се стараех да се уча добре и бях един между първите, което ме удовлетворяваше и възкриляваше да продължавам своето учение в Семинарията. Родителите ми ме издържаха с голямо затруднение, ако не е слаба тази дума. Таксата беше 8 000 лв. на година за пансиона. Те нямаша възможност да препечелят тия пари. Баша ми се занимаваше със занаятчийство, известно време беше работник във фабрика, която немците бяха ос-

1929 г. В първи клас на Семинарията

новили в близост до нашата къща. След това към края беше принуден да стане полицей-стражар, въпреки че изпълняваше готварската длъжност, но беше в униформа, да може да се придобият средства за издръжката ми с голямо лишние. Семейството ми не е гладувало, но бедно е живяло, защото нямаше друга възможност за придобиване на средства, освен тази занаятчийска работа, която изпълняваше и планинското, съвсем ограничено, ако може да се ка-

же, земеделие. Някоя нивка, някоя овощна градинка със сливи. През лятната ваканция помагах в земеделското стопанство на моите родители. Аз не умеех да жъна, обаче умеех да връзвам снопите и тази задача на мен ми се поверяваше в горещите дни под палещите лъчи на слънцето, но не чувствахме умора – трудът ни поглъщаше.

Уважавах своите съученици и имах близък контакт с тях. След това като учител и възпитател в Семинарията имах присърце повода, за който са дошли учениците в Семинарията, начинът, по който се подготвят за утрешни свещенослужители, светостта на служението, което задължава с изпълнението на норми не само по семинарския устав, но и по съвест, по съзнание за служението, което им предстои, да ги насърчавам, да ги улеснявам, да им помагам повече със съвет и пример, отколкото с дисциплинарни наказания. И мисля, че имах добър успех в това отношение. И това е било – така ме научиха моите предци, – че съм предпочи-

тал на някого да удара два шамара при провинение, вместо да го внесе в заседание на учителския съвет да бъде изключен и така да навреда не само на него, а и на родителите му, които изпитват затруднения за издръжката му в Семинарията. И сега има мои възпитаници от тогава, които си спомнят това с благодарност. Тъй че това мисля за едно от положителните мои възпитателни средства в Семинарията, което е имало положителни резултати. И сега с радост се срещам с възпитаници на Семинарията. С радост отивам на посещение в Семинарията, в различни класове. Преценявам какво отношение проявяват преподавателите към изпълнение на своите задължения, учениците как възприемат следването си в Семинарията, какви резултати дава тяхното обучение и какви проблеми имат.

Откъс от интервюто с патриарх МАКСИМ на Горан БЛАГОЕВ, заснето за документалния филм-портрет „Моето служение“

На многая лета
СВЕТЕЙШИЙ
ВЛАДИКО!

Българският патриарх и Софийски митрополит МАКСИМ навърши 90 години

ДО
НЕГОВО СВЕТЕЙШЕСТВО
Г-Н Г-Н МАКСИМ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

„Господ е дял от моето наследство и моята чаша. Ти държиш моя жребий“
(Псалом 15:5)

ВАШЕ СВЕТЕЙШЕСТВО,

От свое име и от името на Учителската колегия, служителите и възпитаниците на Софийската духовна семинария „Св. Иван Рилски“ бих искал да Ви поздравя, по повод Вашия 90-годишен юбилей и да Ви благопожелая крепко здраве и радост на духовното поприще.

„Затова ние не падаме духом; макар външния ни човек и да тлее, но вътрешният от ден на ден се подновява, като имаме пред очи не видимото, а невидимото; понеже видимото е временно, а невидимото – вечно“ (II Коринтяни 4:16,18)

НА МНОГАЯ ЛЕТА,
СВЕТЕЙШИЙ ВЛАДИКО!

Целувам светата Ви Патриаршеска десница и препоръчвайки се на св. Ви молитви оставам на Ваше Светейшество предано в Христа духовно чадо

НА СОФИЙСКАТА
ДУХОВНА
СЕМИНАРИЯ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“

РЕКТОР:

Архимандрит Сионий

Архимандрит СИОНИЙ

Хроника

На 8 септември, Рождество Богородично, един от големите празници на Православната църква, по установена традиция, след тържествената св. Литургия, с благослението на Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, в двора на Софийската духовна семинария бе осветен и раздаден курбан за здраве и успех на преподавателите, служителите и семинаристите през новата учебна година. Молитвеното чинопоследование извърши ефимерият при семинарския храм отец Симеон Иванов. Към празненството се присъединиха членове от енорийското братство към храма на Семинарията, а също и гости от други столични енории.

Момент от освещаването на курбана за здраве и успех през новата учебна година

Момент от освещаването на курбана за здраве и успех през новата учебна година

Откриване на новата учебна 2004 – 2005 г. в Софийската духовна семинария

На 14 септември, Въздвижение на честния Кръст Господен, по традиция, бе открита новата учебна година в Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“. Тържествена св. Литургия отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Наум, секретар на Св. Синод на БПЦ в съслужение с Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията и свещеник Симеон

Архим. Сионий и архим. Наум по време на водосвета

Иванов, ефимерий при семинарския храм. В края на св. Литургия, архим. Наум произнесе слово в чест на празника, като изтъкна, че Кръстът Христов е пазител на света, защото с разпъването на Иисус Христос, кръстът е придобил силата на честен и животворящ Кръст Христов. И само когато ние вярваме в разпнатия на него Христос, той става пътеводител и светлина в нашия живот. Архим. Наум преподаде архипастирското благословение на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим към възпитаниците

на Софийската духовна семинария за здраве и успехи в усвояването на богословските науки за да израстнат като високообразовани и ревностни клирици. От своя страна архим. Сионий благодари на Негово Светейшество патриарх Максим за молитвения поздрав, който изпраща на семинаристите, като му пожела здраве, духовна радост и благодатен предстоящ 90-годишен юбилей. Към възпитаниците на Семинарията архим. Сионий се обърна с напътствено слово и им пожела да се стремят към високите духовни по-

На празничното богослужение в семинарския храм в първия ден на новата учебна година

лета на богословието за полза на Църквата и Отечеството. След св. Литургия бе отслужен водосвет в новоизграждащата се фиала пред централната семинарска сграда и бяха поръсени със светена вода преподавателите, учениците и гостите на празника. За тази учебна година в първи редовен петгодишен курс на Семинарията са се записали 35 ученици, а в двегодишния паралелен курс – 28 курсисти. И през 2004 -2005 учебна година в Софийската духовна семинария ще се обучават етнически българи от Молдова и Македония.

На 3 октомври, 2 Неделя след Неделя подир Въздвижение, в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“, празнична св. Литургия отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията, в съслужение с госта от Македония архимандрит Давид, представител на автономната Охридска архиепископия, свещ. Симеон Иванов, ефимерий при семинарския храм и свещ. Георги Фотакчиев от варненския храм „Св. цар Борис“, ръководител на изграждащия се във Варненска епархия Православен център за духовно обгрижване на наркозависими на името на св. първомъченик княз Боян-Енравота. По време на св. Литургия сред богомолците в семинарския храм бяха и „момчетата“ на отец Георги – бивши наркозависими, а сега негови първи помощници в нелеката битка за спасяването на младежи, попаднали под влияние на дрогата. След богослужението, в Охридската стая на Семинарията, архимандрит Сионий се срещна и разговаря с младежите от варненската група, подари им малки икони и ги запозна с духовния подвиг на софийските светии.

Делегацията от участници в VI конгрес на висшите православни богословски школи пред входа на Семинарията

На 7 октомври, делегация от участници в VI конгрес на висшите православни богословски школи, който се проведе в София, посети Софийската духовна семинария. Сред членовете на делегацията бяха Филомелийски епископ Илия, ректор на Духовната академия в гр. Дурас, Албания, архимандрит Леонид и свещ. Александър Болонников от Минската духовна академия, архимандрит д-р Григориос (Папатомаос) от Богословския институт „Св. Сергей“ в Париж, йеромонах д-р Петър (Еремеев) от Московската духовна академия и йеромонах Кирил (Зинковски) от Санктпетербургската духовна академия, свещ. д-р Николаос Иоанидис от Богословския факултет на Атинския университет и други православни богослови от САЩ, Румъния, Украйна, Полша, Финландия и Ливан. С делегатите от чужбина бяха директорът на Дирекция „Вероизповедания“ към МС доц. д-р Иван Желев, деканът доц. д-р Емил Трайчев и преподаватели от Богословския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“. Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията и представители на учителската колегия посрещнаха високите гости пред централното семинарско здание, от където най-напред всички отидоха в семинарския храм. Там те бяха посрещнати с източно-църковни песнопения, изпълнени от семинарския хор, след което архимандрит Сионий още веднъж приветства гостите с „добре дошли“ и ги запозна накратко с историята на Софийската духовна семинария – най-старата духовна школа в България, отпразнувала преди година своя 100-годишен юбилей. Архимандрит Сионий се спря и на традиционно близките контакти между Софийската духовна семинария и богословските школи в Москва, Санкт Петербург, Белград, Букурещ, Солун, Атина, Кукуш, Минск и др. Гостиите се поклониха на светите мощи на великия пустиножител преподобни Йоан Рилски Чудотворец, които се съхраняват в семинарския храм. След това, в атмосфера на братска духовна радост, срещата продължи в Ректората и в Охридската стая на Семинарията.

На 18 октомври, в навечерието на патронния празник на Софийската духовна семинария, в семинарския храм бе отслужена празнична вечерня с петохлебие от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията, в съслужение със столичните свещеници Ангел Ангелов от „Св.София – Премъдрост Божия“, Кирил Дидов от „Св.св. Петър и Павел“, Василий Сарян от „Св. Преображение Господне“, ефимерия при семинарския храм Симеон Иванов, госта от Клисурския манастир йеромонах Стилиян и други духовници. Сред присъстващите богомолци в храма бе директорът на Дирекция „Вероизповедания“ при МС доц. Иван Желев. В края на богослуже-

нието, отец Ангел Ангелов поздрави богомолците с настъпващия празник като отбеляза, че макар в Православната църква да не се подчертава национални елементи, ние винаги сме особено радостни когато честваме паметта на светец, просиял от българския род и пожела на всички да вървят по пътя на спасението с молитвеното застъпничество на свети Йоан Рилски.

На 19 октомври, денят на преподобния и богоносен наш отец свети Йоан Рилски Чудотворец, бе тържествено честван патронния празник на Софийската духовна семинария. Божествена св. Литургия в семинарския храм отслужи Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит в съслужение с Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията, свещеници Николай Георгиев от „Св. мчца Параскева“, Кирил Дидов от „Св.св. Петър и Павел“, Василий Сарян от „Св. Преображение Господне“, Александър Величков от „Св.св. Кирил и Методий“, ефимерия при семинарския храм Симеон Иванов, йеромонах Стилиян от Клисурската света обител и други свещенослужители от храмове в столицата и страната. По време на богослужението, на двата клироса семинаристите огласяха храма с източно-църковни песнопения. Много бивши възпитаници на Семинарията бяха дошли за празника, между които и председателят на българската църковна общност „Св. Паисий Хилендарски“ в Стокхолм, Швеция, свещ. Ангел Петрушев. В края на тържествената св. Литургия, Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит произнесе възбудяващо слово за богоносния български светилник преподобни Йоан Рилски Чудотворец и преподаде благослението на Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим до отец-ректора, преподавателите, служителите и възпитаниците на Софийската духовна семинария и до всички гости на празника. След което, от свое име и от името на учителската колегия и на семинаристите, Негово Високопреподобие архим. Сионий честити на всички духовния и радостен празник и благодари на митрополит Неофит за благодатната служба и поучителното слово. След църковната служба, в зала №1 на централната семинарска сграда бяха прочетени поздравителните писма от: Негово Светейшество патриарх Максим, от ректора на Пловдивската духовна семинария Адрианополски епископ Евлогий, от председателя на Синдиката на българските учители Янка Такева, от кмета на район „Нови Искър“ към Софийска община Зорница Атанасова и др. Участници в празника произнесоха приветствени слова. Деканът на Богословския факултет при СУ доц. д-р Емил Трайчев пожела на възпитаниците на Софийската духовна семинария и утрешни студенти във факултета, подобно на своя патрон да носят духовната светлина, която топли сърцата на хората и която е особено важна в днешно време на борба между духовното и материалното. След поздравленията, празничната програма продължи с годишен доклад на преподавателя Иван Петков и с литературно-музикална програма от религиозна поезия и източно-църковни песнопения.

На 26 октомври, денят на св. великомъченик Димитър Мироточиви, се навършиха 100 години от освещаването на сърцето на нашата духовна школа – семинарския храм „Св.Йоан Рилски“. Празнична св. Литургия отслужи свещ. Симеон Иванов, ефимерий при храма. Семинаристите от II б паралелен курс Г. Ганчев изнесе проповед, посветена на св. Димитър и на юбилея на семинарския храм.

На 28 октомври, представителният хор на Софийската духовна семинария взе участие в духовния концерт в зала „Св.София“, посветен на 90-го-

Участие на семинарският хор в юбилейния концерт

дишния юбилей на Негово Светейшество патриарх Максим. Под диригентството на преподавателя по пеене г-н Л. Игнатов семинаристите изпълниха песнопения от средновековни и възрожденски църковни композитори.

Тържествено честване патронния празник на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ и 100 години от освещаването на семинарския храм

† МАКСИМ
Патриарх Български

До Негово Високопреподобие
Архимандрит Сионий
Ректор на Софийската духовна
Семинария „Св. Иван Рилски“

Ваше Високопреподобие,
Честитя Ви от името на Св.Синод и от мое
име патронния празник на поверената Ви Со-
фийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“.

Пожелавам на Вас, учителите, преподавателите,
служителите и учениците, по молитвите на
св. Иван Рилски Чудотворец, Бог да ви дарува
крепко здраве, духовни сили и успехи на църковно-
просветното дело.

Призоваваме над Вас Божието благослове-
ние и оставаме Ваш в Христа молитствувател,

19.10.2004 г. + *Maxim*
София *Български Патриарх*

Пловдивска духовна семинария
„Св. св. Кирил и Методий“

До Негово Високопреподобие
Архимандрит Сионий
Ректор на Софийската духовна семинария
„Св. Иван Рилски“

„Молете се за нас; защото сме уверени,
че имаме добра съвест, като във всички
желаем да се обхождаме добре.“

(Евр. 13:18)

„Вам пък Господ да наспори и преумножи
любовта един към друг и към всички,
каквато имаме и ние към вас,....“

(I Сол. 3:12)

Ваше Високопреподобие,

От името на възпитаниците, преподавателите
и служителите при поверената ми Пловдивска
духовна семинария, както и от мое име Ви поздравя-
ваме по случай патронния празник на поверената Ви
Духовна семинария. Молитвено изпросваме от небесния Ви
покровител – преподобни Йоан Рилски чудотворец,
да бди неотлъчно над Вас и да предстои пред престола на
Всевишния за благо на Вашата Алма матер.

Молитвено благопожелаваме на Вас, на мно-
гоуважаемите преподаватели, богопосветените Ви
възпитаници и на всички служители здраве и духовни
сили по пътя на богопознанието за полза на светата ни
Църква и Отечеството ни. На многая лета.

На Пловдивската духовна семинария
„Св. св. Кирил и Методий“

Adrianopolски епископ Евлогий

Ректор: † Адрианополски епископ Евлогий

Ученическо творчество

Слово за 100-годишния юбилей на семинарския храм

(откъс от проповедта,
произнесена на 26 октомври т. г.)

В името на Отца и Сина и Светия Дух!
Братя и сестри!

Днес се навършват 100 години от освещаването на семинарския храм „Св. Йоан Рилски“. Храмът е бил осветен на 26 октомври 1904 г. вместо на 19 октомври, когато се чества паметта на преподобния рилски пустиножител, тъй като по това време, на посещение у нас присигнал сръбският крал. Освещаването на семинарската църква станало в присъствието на Негово Царско Височество княз Фердинанд, бюрото на Народното събрание, министри, всички митрополити, ректорът на Семинарията архимандрит Климент и други духовни и височайши държавни лица. Тук е мястото да се отбележи, че измежду присъстващите са били и голяма част от дарителите, с чиито средства е построен семинарския храм.

На стр. 4

Поздравително слово
на Негово
Високопреосвещенство
Русенски митрополит
НЕОФИТ

Ваше Високопреподобие, боголюбиви отци, възлюбени в Господа възпитаници на Софийската духовна семинария, братя и сестри!

Прославихме светилника болгарскаго Йоана Рилскаго Чудотворца, преподобнаго и богоноснаго отца нашего, когото наричаме земен ангел и човек небесен. Искам да ви разкажа една кратка случка за чудотворството му, именно като светилник на всички нас. В Рила планина, група от младежтуристи се загубили, търсейки светлата обител. Хладният мрак вече падал над планината и те били уплашени твърде много да не останат през нощта незащитени в суровата планина. И единият от младежите, вярващ младеж, тихо в сърцето си се помолил на свети Иван Рилски да им покаже по някакъв начин правилния път към светлата обител за да стигнат благополучно, да се поклонят на неговите свети мощи и да бъдат честити в своето поклонение. И постепенно се явила малка светилника, която вървяла пред тях и им сочела правилния път към светлата обител, и всички стигнали благополучно, славейки и благодарейки Богу и на светия Рилски пустиножител. Затова не случайно го наричаме светилник български.

Този младеж по-късно стана монах и със силна вяра в Господа, просветен в своите знания, но и утвърден в своята вяра, продължи пътя преподобнически на свети Иван. Така Рилският пустиножител е за целия ни народ светилник на вяра и благочестие в трудни и в щастливи дни. Пътеката към Рилската света обител не запустява, защото българският народ знае какво е за него Рила планина и преподобният пустиножител, който я освети със своето присъствие и ни остави завет да пазим вярата Христова, чиста и неопетнена, да не се отклоняваме нито в ляво, нито в дясно, да вървим по правилния път на спасението, и той ще бъде нашият светилник, който ще ни го показва, ще бди над българския народ за да

Св. Йоан Рилски.

Дърворез – графичен отпечатък, притежание на Рилския манастир, автор проф. Васил Захариев

ходи в светлина, в Христовата светлина, защото Сам Господ казва: „Аз съм светилникът на света; който Ме последва, той не ще ходи в мрака, а ще има светлината на живота.“ (Йоан 8:12). Чрез тази светлина, българският народ се е образовал през вековете във вяра и благочестие, достигал е своите златни векове и ще достигне своето бъдещество

можно християнското възпитание – възпитанието в името на любовта и доброто, да бъдат по-силно отразени в нашите училища. А този разсадник на вяра и благочестие – историческата Софийска духовна семинария, нека бъде факел на Христовата светлина и на светлината на преподобния наш отец и пустиножител свети Иван Рилски.

Момент от празничната св. Литургия

що развитие във всепо-голямо и по-голямо благочестие и просперитет, защото светото Православие е неговата сила, вярата в Христовата светлина е неговият предводител и утвърждаването в благочестието, в прекрасните народни църковни традиции ще го спасят от унищожение, ще му дадат сила да преодолее всички трудности и да се пребори с трудностите на настоящия преход, да отклони младежите от погрешния им път, когато се увличат по суетата и съблазнителна на света и извършват тежки престъпления, за което всички ние скърбим и се молим ангелът-хранител да предпазва нашите младежи и нашите деца от увлечение в злото. Ще се стараем колкото е въз-

Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим, който благослови днешната ни празнична света служба да бъде отпразнувана в светия храм на Софийската духовна семинария, посветен на свети Иван Рилски, със скромното мое участие, ни изпраща благословието си от Рилската света обител, защото там той днес отслужва светата Литургия и си спомня за всички в Софийската духовна семинарията, ректор, наставници, учители, възпитаници, и гости на празника, възлюбени в Христа наши братя и сестри. Честит празник! Божието благословение и молитвения покров на свети Иван Рилски да

бъде върху нашата Софийска духовна семинария, върху нашите учебни заведения в столицата и в страната, и все по-напред и по-нагоре да се издигаме, както свети Иван Рилски, бидейки земен човек е достигнал ангелско съвършенство в живота и в служението. Да бъдем изрядни в своя живот като християни и да напредваме в благочестието, сами да станем светилници, запалени от Христовата светлина и от светилника на св. Йоана Рилски. Амин.

Позволете ми да добавя, че днес е празникът и на новопостроената света обител в с. Скрино, което е родното място на свети Иван Рилски. Там като игумен се подвизава отец Поликарп, въз-

питаник на Софийската духовна семинария и на учебните заведения в Гърция, е дин прекрасен млад духовник, който преуспява в устройството на тази света обител. Днес, след службата в Рилския манастир, негово Светей-

шество за пръв път ще посети манастира „Св. Йоан Рилски“ в с. Скрино за да благослови братята и ги насър-

нуваме и с благодарност към Бога да бъдем честити в своя живот и служение. Амин. Честит празник!

Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Неофит благославя богомолците

ше посетил манастира „Св. Йоан Рилски“ в с. Скрино за да благослови братята и ги насър-

нуваме и с благодарност към Бога да бъдем честити в своя живот и служение. Амин. Честит празник!

Поздравително слово
на Негово Високопреподобие
архимандрит СИОНИЙ,
ректор на Семинарията

Ваше Високопреосвещенство, от името на учителската колегия при Софийската духовна семинария, също от мое име, като Ваш в Господа духовен син, и от името на нашите възпитаници в Господа, които както казахте учим на страх Божий и на високото богословие на нашата Църква, искам да Ви благодаря за благодатната служба, която извършихте в светия светих на Семинарията, в нашия семинарски храм, а така също за поучителното слово и за благословието, което ни препододохте от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим и на Светия Синод на Българската православна църква. За много години и Вам, владико светий! Ние знаем, че Вие също почитате и тачите силно този ден и този празник, затова единството на светата Литургия и Божията благодат бяха така силни в този ден и ние почувствахме наистина действена благодат, спасителната благодат, която Бог изпраща на всички нас, които учим, които се учим и се подвизаваме тук в страх Божий. За много години на Вас и моля поднесете на Негово Светейшество нашия нисък поклон и нашите просби за неговото благословение и неговите молитви. За много години, владико светий!

Слово за 100-годишния юбилей...

От стр. 3

На първо място, заради своята лепта, стои княз Фердинанд. Отзивчиво са се отзовали правителството и Софийското общинско управление, широка ръка са разтворили високопроедени архиереи и благочестиви миряни. С любов са принесли зна-

го има светлина, сияние, златни отблясъци, неземни одеяния, кандила и свещници, наредени в безшумна беседа около тихи, спокойни образи, които са отрицание на светския шум, светската красота и разкош. В него се чуват ангелски песни с неземни гласове, пълен е с ико-

Новият иконостас на семинарския храм. Художник-зограф Пенка Гайдарова

чителни средства ма-настири и монаси. Сво-ята лепта са дали и мно-го енорийски свещеници.

В днешния празничен ден естествено е да се попитаме: Защо за нас, възпитаниците на Софийската духовна семинария, а и за миряните е толкова важен този храм? За учениците учебен храм и начало в работата им като свещеници. Освен приоритетната функция на учебна църква, храмът е и енорийски т.е. в него се черкуват много християни от София и особено от район Лозенец, християни, които търсят спасение на душите си и наследяване на Царството Небесно. Нека не се забравя, че човек не е само една маса месо, нито една маса земя, но един жив дух, богоподобен, предназначен за вечен живот и

ни, от които всяка една представлява видим лик от невидимия свят. Над главите – свод малко небе. Където и да спре погледа по църковните стени – пак небе, сякаш богомолците са окръжени от ангели, от херувими и серафими, от всички безплътни небесни сили, от пророци, патриарси, апостоли, светии и мъченици. А близо да самия престол стоят Сам Спасителят и Неговата света Майка Богородица – най-чистата и избраната измежду смъртните за да се възплати чрез нея Бог-Слово и да спаси света.

В православния храм всеки богомолец се чувства „на гости у Бога“. Там той води разговор безмълвно със себе си, мисли не отвлячено, а в образи, пластично, защото религията го прави естет, художник. За невидимия

Църковен архив

Осв-тяването църквата „св. Ив. Рилски“ при Духовната Семинария

(Църковен вестник, бр. 44 от 29 октомври 1904 г.)

Утреното Богослужение се почна тъкмо въ 6 часа сутринята. Почти още въ самото начало св. синодални старци се нам-риха въ църква всички и взеха непосредствено участие въ службата, на чело съ пр-дс-дателствующия, Негово Високопр-освещенство св. Варненския и Пр-славския митрополитъ, господинъ Симеонъ, и при съд-йствието на семинарското духовенство, на чело съ ректора, архимандрита Климента, и други духовни лица. Службата, както утренняя, така и литургията, се извърши най-тържественно. Особено впечатл-ние прав-ше веселото и молитвено бодрото настроение на св. старци, което явно се пр-даваше на всички богомолци. Дългото – петъ часово Богослужение, по тоя начинъ мина съвс-мъ незаб-л-зано.

П-еше хорътъ на катедралната църква. Г. Николаевъ, почитаният регентъ на хора, можа изведнъжъ да схване особеностит- на църквата и майсторски се съобрази съ т-хъ. Хорътъ п-съвс-мъ тихо, пияно; резонансъ се получаваше чудесенъ и долу се чуваше като че ангели просто п-ятъ на небото.

Когато се почна осв-тяването на пр-столния камъкъ, дойдоха поканенит- високопоставени гости – министри и други лица. Малко сл-дъ т-хъ дойде и Негово Царско Височество князьтъ, приср-щнатъ при църковнит- врата отъ секретаря на Св. Синодъ г-нъ Костовъ и н-кои учители отъ семинарията. До като трая службата Негово Царско Височество стоя правъ до трона си и съ благочестиво внимание слушаше както възгласит- на архипастирит-, така и всички изобщо църковни молитви и п-ноп-ния. Въ рц-т- си Той имаше църковна Богослужбна книга, по която сле-деше Богослужението.

Въ края на литургията Високопр-освещенний Симеонъ, безъ никакви признаци отъ умо-ра, държа р-чъ...

Сл-дъ свършека на службата, Негово Царско Височество, Високопр-освещенит- митрополити, и всички поканени лица се оттеглиха въ салона на Духовната Семинария, гд-то б-пригответена съ скромни сравнително разходи „княжеска“ гощавка.

Съ съкращения

При вродено смирение и самоосъждане, православният християнин никога не се одързостява да се изправи, дори чрез молитвите си, нап-

ло“. Ето защо, за тая, която е по-честна от херувимите и по-славна от серафимите – за тая крепост непобедима, езикът на Православие-то е откъснал най-хубавите си думи, обръщения и сравнения. И православното сърце, в храма най-често и най-лесно чрез Нея говори с Великото сърце на Любовта – Бога.

Нека в заключение на днешния знаменателен и тържествен ден възнесем всички гореща молитва към Господа Бога, който по молитвено застъпничество на небесния закрильник на Семинарията и на храма ни – преподобни Йоан Рилски Чудотворец, да пази цяла,невредима, благодатно неизтощима и чудодейна светлата ни Църква и този нейн учебен и възпитателен институт. Небесният Архипастир Господ Исус Христос да осени всички нас: учители и ученици, свещеници, монаси и миряни с апостолски дух и евангелска ревност, да изпълни всички благодетели и благожелатели на скъпата ни Семинария със здраве, сила и всяко благополучие. Амин!

Георги ГАНЧЕВ,
II паралелен курс

Православно слово

Левкийски епископ ПАРТЕНИЙ (1907 – 1982 г.)

За личността на нашия Рилски светец

Заветът, като автентично произведение, макар запазено в преписи от много по-късно време, свидетелства за голямата книжовна култура и начетеност на св. Иоанна Рилски. В тия само няколко странички, той праби 58 цитата из Св. Писание на Вехтия и Новия завет, из църковната богослужбна поезия, из светоотеческата литература, при което цитира като рядко опитен книжовник, и поставя на своите ученици-монаси между другото просветни задачи: „Поучавайте се в Господния закон ден и нощ, прочитайте често отеческите книги и се старайте да бъдете погрозжатели на светите наши отци Антония, Теодосия и гругите, които просияха като светили в света със своите добри дела.“ ... „Новопросветените люди от единокръвния свой народ утвърждавайте във вярата и ги наставлявайте да изоставят непристойните езически обичаи и злите нрави, които гори и след приемането на светата вяра поддържат. Но те вършат това поради простота и заради това се нуждаят от вразумение.“ Из светоотеческата литература той цитира творението на св. Ефрем Сирин, наречено „Паренесис“, от чийто най-ранен старобългарски превод са намерени два глаголически листа именно в Рилския манастир. Намерил ги известният руски славист В.И.Григоревич през 1845 година, а по преценката на груз руски славист Г. А. Илински, те представляват както в палеографическо, така и в езиково отношение „древен старобългарски текст от най-чист образец – сиреч, без каквито и да било среднобългарски, сръбохърватски, руски или чешки особености“, „по чистота и издръжаност на своя български облик... смело могат да бъдат поставени наред с най-добрите древно-църковнославянски текстове от царуването на Симеона.“... Тия две обстоятелства – че св. Иоан Рилски цитира св. Ефрем Сирин, и че тъкмо в неговия манастир са намерени тези глаголически фрагменти – едва ли могат да бъдат иначе тълкувани, освен че първият превод на „Паренесиса“ е направен в Рилския манастир и то още в дните на неговия основател, за да не кажем от самия основател! Освен това ще трябва да се приеме, че още тогава св. Ефрем не бил единственият св.

† Яѣтъ смѣрѣнный ѡ грѣшнѣи Іоанѣ, ѡже никѡгѣмъ блага сътворѣи въ землѣ, егда прѣидохъ въ пѣстыню сѣю Рылскѣю, чловека не ѡбрѣтохъ въ ней, но тъкмо зѣри дѣвѣ ѡ дѣвѣи непроходѣи, ѡ величѣе едѣи въ ней со зѣрѣи, не ѡмѣе ни пища, ни покровъ, но небо ми бѣше покровъ ѡ землѣ постѣла ѡ быліе пища. Но благѣи Бѡгѣ егѡже рѣди людемъ вѣса прѣзрѣ ѡ прѣтерпѣхъ, глѣдъ ѡ жаждѣ, мрѣзъ ѡ вѣрѣ слѣбѣннѣи ѡ наготѣ тѣлѣннѣю, не ѡстаки менѣ къ конѣцѣ, но вѣе лишѣнѣе мое ѡбычнѣ исплѣни, ѡко бѣгѡстрѣбнѣи ѡ чедолюбѣи ѡцѣ: ѡ что козѣдѣмъ гдѣи ѡ вѣсѣхъ, ѡже козѣдѣ мнѣ, многа сѣтъ бѣгѡдѣлнѣи егѡ на мнѣ, ѡко прѣзрѣ съ късоты стѣмъ своѣмъ на смѣрѣнѣе мое ѡ подадѣ ми по-мощь прѣтѣрпѣти късѣ; не ѡзъ, но сила хѣтѡва ѡже во мнѣ, ѡ

Начало на „Заветът“ на св. Йоан Рилски по официален игуменски препис, публикуван от проф. Йордан Иванов в книгата му „Св. Иванъ Рилски и неговият манастир“, София 1917 г.

отец, чиито творения се четяха в Рилския манастир, щом светият завещател препоръчва да бъдат четени множество „книги отечески“. ... Но още поинтересен се явява този факт, че св. Иоан Рилски използвал в своя завет творенията на преподобни Теодор Студит, които в онова време навярно не са били преведени на старобългарски език, тъй и досега не са намерени следи въобще от тогавашен старобългарски превод на този св.отец от първата половина на IX век. При това положение налага се да приемем, че нашият Рилски пустиножител се ползвал от гръцкия оригинален текст и че следователно владеел книжовния език на тогавашна Византия.

Когато говорим за богословската култура на св. Иоанна Рилски, ние не бива да отминем без внимание и друго едно гребно на глед обстоятелство. Народното житие дава голямо участие на апостол Иоанна Богослова в живота на св. Иоанна Рилски, което е отразено и в древноата живопис на Рилския манастир. Това съвсем не значи, че автори на Народното житие били богомилите, които високо тачели апостол Иоанна Богослова, защото както основателно изтъква проф. Йордан Иванов, житието изобилства с противобогомилски елементи. Това може да значи само едно: че нашият Рилски светец при своето монашеско пострижение приел името на този най-дълбок и най-възвишен писател в Новия Завет на Библията и него приобил по такъв начин за свой небесен патрон. При кръщенето на децата в Православната Църква името се дава случайно и най-много може да изрази пожеланието на оногова, който го дава, детето, когато порасне да бъде като по-стария носител на същото име, или да оправдае смисъла на последното. При монашеското пострижение обаче, именованието крие повече идеен смисъл; и там са възможни горните положения, но понеже постригаемият е вече възрастен човек, проявил себе си в една зряла дейност, затова именованието тогава може да изразява и нещо повече: или че постригаемият предпочита светия носител на това име пред всички груги светци поради вътрешното си сродство с него, или че приема като пожизнена задача да се стреми към характерните съвършенства на новия си патрон, или че проявил предварително способностите и дарованията на последния, новото именоване, което му дава Църквата при монашеското пострижение, се явява всеобщо признание за вътрешната прилика между патрона и новия монах. С груги думи, фактът че св. Иоан Рилски при своето монашеско пострижение получил името на първия богослов в Христовата Църква, св. апостол Иоанна, може да бъде взет като косвено указание, че той още преди това може би бил получил добра богословска подготовка и успял бил да се прояви предварително като добър богослов. Разбира се, такова едно хрумване не претендира да бъде доказана историческа истина, обаче подир впечатлението от богословската култура на св. Иоанна в неговия завет, то може да послужи като допълнително и лишно потвърждение на поддържаното становище.

Из предговора към „Богослужбни последование на все лето преподобном и богоносном отца нашем Иоан Рилском“

Моцехранителницата, в която се пази частица от св. моци на преп. Йоан Рилски Чудотворец

има своя произход и досег до вечната истина – Бога. И днес, повече от всякога, тук, между нас са живи благословените свети образи на равноапостолните солунски братя, на техните именити ученици и приемници, както и на великия пустиножител и чудотворец от Рила. Кой би могъл да отрече, че това учебно заведение е колкото училище за знания и умения, толкова и извор на богатства за живот в хармония и единство. А този храм, осветен преди век, наистина представлява слязъл на земята от небото Горен Йерусалим. В не-

свят му говорят икони-те, чрез които невидимата Църква става видима. Иконостасът е видима стена, която пази светлината от недостатъчно подготовеното око, което любопитно иска да разбули тайната на светото действие. Православната икона е „богословие изразено в багри“. И православно явяващите дотолкова живеят духовно с благолепието на своите храмове, че и вкъщи обичат да уреждат макар и частица от божествената храмова красота. Тия домашни ъгли с право се смият за най-скъпо достойнство в къщата.

раво пред Праведния съдия. Затова застъпничеството е тъй свойствено на тъй нерешителната в просбите си православна душа. И от опит знае тая душа за съществуването на една върховна любов, която е безгранично милосърдна и помага всякога – това е майчината любов. Затова „образът на св. Богородица е един от най-близките за всяка православна душа, виждайки в него милосърдната застъпница, която е готова всякога да покрие със състрадание и любов всеки нещастен – каещ се грешник със своето чисто покрива-

Духовната сила на св. Йоан Рилски е разпространена в целия свят

На 20 октомври, група православни християни от Америка, водени от НЕГОВО ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНИЕ АМЕРИКАНСКИ, КАНАДСКИ И АВСТРАЛИЙСКИ МИТРОПОЛИТ ЙОСИФ посети Софийската духовна семинария. Групата се състоеше от седем свещеници, трима дякони, четири иподякони, презвитери и студенти от православната академия „Св. Инокентий“ на о. Кодиак, Аляска, които от четири години са към Българската източно-православна епархия в САЩ, Канада и Австралия, включваща 29 енории и 2 манастира. Православните братя и сестри от Америка се поклониха на св. моци на пре-

подобни Йоан Рилски, както и на другите св. моци, съхранявани в семинарския храм, разгледаха Семинарията и се срещнаха с учителската колегия. Негово високпреподобие архимандрит СИОНИЙ, ректор на Семинарията, покани гостите в семинарската трапезария да обядват заедно със семинаристите. След приключването на обяда Негово високпреосвещенство митрополит ЙОСИФ и членовете на групата разказаха за своята дейност, след което изпълниха песнопения на английски и църковно-славянски език. Ученикът от II а курс Слави Спасов записа техния разговор специално за читателите на в. „Семинарист“.

Американски, Канадски и Австралийски митрополит ЙОСИФ:

Ние бяхме на посещение в Света Гора – Атон и в продължение на седем дни посетихме 13 манастири и се насладихме най-вече на българския манастир „Св. Вмчк Георги Зограф“. В същото време презвитерите и студентките имаха благословението на св. Богородица да видят Света Гора от морето, от параходчето, тъй като, всички знаете, че жените не могат да посещават градината на св. Богородица в Атон. С благословението на дядо Натанаил, Неврокопския митрополит, ние взехме участие в честването на 110-та годишнина от създаването на Неврокопска епархия. Вчера, с благословението на дядо игумена на Рилския манастир ние взехме участие в тържеството в Рилската света обител и имахме благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Максим да отслужим св. Литургия заедно със светейшия патриарх, да се причестим и да се насладим на благословението на свети Йоана, заедно с хилядите благочестиви поклонници.

Свети Иван е много важен светец за нас, в Българската епархия в Америка. Сега, в България, ние си взехме памук, докоснат до светата му ръка, наляхме си свето олио от кандилчето, което вечно гори пред свети Ивана и пихме от извора, от който той е пил. Ние имахме неговия „Завет“ с всичките негови прекрасни наставления, чухме проповедта на преосвещения игумен със сълзи на очи, че св. Иван е ангел-покровител на всички българи и на всички, които с вяра прихождат при него. Аз помолих за това, дядо ректора, дядо игумена и всички, които са служители на свети Ивана да не ни забравят нас, българите зад граница. Ние уважаваме св. Иван и на него вече имахме посветени три църкви в Българската епархия в Съединените щати, Канада и Австралия. В Чикаго създадохме нова община с упование в скоро време да построим и църква „Св. Йоан Рилски“. В Сидней, свещ. Сашо Манасиев е създавал и регистрирал църковна община и сега събираме средства за нова църква, носеща името на св. Иван Рилски. Свети Иван е жив зад граница. Неговата икона е по всички наши църкви. Ако пък посетите българската църква „Успение Богородично“ в Санта Роза, Калифорния – там св. Иван е на повече от седем места. Така че, благословието и духовната сила, която има св. Иван е разпространена в целия свят.

Сега ще изпеем пред вас тропара и кондака на св. Йоан Рилски за здравето на отец-ректора, за преуспяването на Софийската духовна семинария и за всички, които идват да се поклонят на св. Иван. Господ да ви пази и да ви помага да станете прекрасни свещеници, някои от вас, да дойдат да ни заместят в Америка. Защото Православието е вярата,

която ще спаси света. Това е вярата, която е дадена от Господ Исус Христос. Ние не сме религия, ние сме вяра и затова нашата Православна църква е на земята не за да дава на хората щастие, удоволствия и приятни неща, но да ни подготви и да ни спаси. За всичко това Господ да

ваме, искаме да прозвучи Православния изстрел.

Отец Майкъл:

Аз съм от Калифорния, около един час път на север от Сан Франциско, от гр. Санта Роза. Около нашата църква има 16 апартаменти, а също така и къщи, в които се помещава нашето училище и където живеят както семейства, така и несемейни. Стремим се да живеем православен начин на живот. Имаме много свещеници, които се опитват да проповядват сред неправославните. Нашите млади хора, които се опитват да проповядват сред младежта се ръководят от отец Дейвид и неговия син Грегъри. Имаме също така и училище, чийто ректор е отец Джеймс. Молете се за нас, защото работим да има православно присъствие в Америка. А сред масовата култура на Америка е много трудно да бъдеш православен.

Отец Филип (гр. Сиракуза):

Тук съм с моя помощник отец Петър, с неговата попадия Мери и дъщеря им Нина. Ние сме от град Сиракуза, в северната част на щата Ню Йорк, близо до петте големи езера и канадската граница. Там при нас пада повече сняг, отколкото където и да било в щата Ню Йорк. В Сиракуза има център за образование. Освен това през лятото организираме лагери за семейства, където общуваме, храним се заедно, молим се заедно и живеем православен начин на живот. Надяваме се много от вас да ни посетят в бъдеще.

Отец Филип:

Аз съм тук с моята попадия Юлия, сина ми Джон и дъщеря ми Ана. С благословието на дядо владика служа като помощник-свещеник и заедно с отец Майкъл извършваме обучително-проповедническа дейност в епархията. Бих искал да се молите за успеха на работата, която вършим с дядо владика в Америка за издаването на православна литература на английски език. Също така ние проповядваме сред 50 семейства от арабски произход. Сега, като млади мъже, във вашия ученически живот ние имаме възможността да преминем моста от детството, когато родителите и другите ви казват какво трябва да правите, към зрелия живот. Трябва да живеете, ръководейки се сами пред очите на Господа Бога. Вие вече сте стъпили с единия крак на пътеката, която в нашата православна терминология, наричаме пътеката на спасението. Успехът на вашето пътуване зависи от това, колко сериозно ще погледнете на този въпрос. Знаем че никога не върви по тази пътека без помощта на нашия Господ Исус Христос. Но тези, които вървят по нея трябва да поемат отговорността за собствения си живот. Човек трябва да се бори да получи светостта вътре в себе си.

Момент от беседата на митрополит Йосиф пред възпитаниците на Семинарията

Гостите изпълняват песнопения на английски и на църковно-славянски език

ви благослови и да ви дава крепко здраве.

Отец Пасий:

Представявам българите, които са най-далече, на края на света, на о. Кодиак в Аляска. Ние участваме в живота на хората от Аляска, които са предимно моряци или хора, свързани с морето. Нашата академия „Св. Инокентий“ има връзки с различни други училища и колежи. Каним ви да дойдете в Кодиак, когато имате възможност.

Отец Патрик:

Тук съм с отец Йоан и дякониса Мери. Ние сме от църквата „Св. Възкресение“ в Бостън. Църквата ни се помещава в една стара сграда, която е била методистка църква. Казвам това за да разберете, че около 85% ако не и повече от нашите пасоми са новопокръстени православни. Те не са православни по произход. В нашата енория създадохме училище „Св. Герман от Аляска“, което обхваща деца от детската градина до прогимназията. Като се върна ще им разкажа за вашето прекрасно училище. Колкото и да се стараем, ние в Америка, винаги имаме чувството като че ли плуваме и затова се радваме, че можем да се видим с вас, които имате корените на Православието. В Америка, ние много пътуваме за да разпространим Божието слово, да нахраним гладните. Имаме мисия в затворите, също и кухня за бедните. В Бостън е бил даден изстрел за началото на американската революция срещу английското господство. Днес в Бостън, както и в другите градове, от където ид-

Монашеството е гръбнакът на Православната църква

За семинаристите най-ползотворна е учебната практика в условията на манастирския живот – разговор с йеромонах Антим, игумен на Клисурската света обител „Св. св. Кирил и Методий“

– Ваше Всепреподобие, от кога датират връзките на Клисурския манастир с духовните семинарии и по какъв начин тези контакти допринасят за изграждането на бъдещите кадри на Българската православна църква?

– Манастирът има за свои небесни покровители светите братя Кирил и Методий – най-големият символ на българската просвета във вярата, духовността, културата и книжовността. Това води много хора по пътеката към нашия манастир, защото той е единственият в България, който носи името на светите братя Кирил и Методий. А преклонението към тези две очи на нашата Родина, майка България, е изключително голямо. Говоря от опит. На ден ние посрещаме стотици поклонници у които се чувства сърдечния пламък на вярата и преклонението пред тези свети образи. Традиция на нашия манастир е да контактуваме със Софийската и Пловдивската духовни школи. Още от 1991 г. имаме най-тесни връзки със Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“. Тогава игумен на Светата обител беше настоящият ректор на Семинарията Негово високпреподобие

Изглед от манастира

рия и там, той е длъжен да практикува всичко онова, което е изучил през годината на ученическата скамейка. Но има ученици, които енорийският живот не ги привлича, а ги привлича именно уединения, манастирския живот – живота в светата обител, и те бързат да поемат по пътя към нея, защото наистина, аз споделям, че посещаването на манастирите е посещаване на Бога и то в изключително голяма близост. А за учениците, за тези, които се подготвят за служение на Бога, това е от голямо значение – да придобият този дух, да се възпламенят от огъня, от кандилото на вярата, което кандило и огнище е светата обител. Всички знаем каква важна роля имат светите обители, имали са и ще имат за духовно-културното възрастване на нашия народ. Ние, по Божий промисъл, се явяваме такива духовни водачи и за да бъдем

Отец Антим, к. ръководител г-н Цв. Чиков и ученици от II а курс

архимандрит Сионий, който Божественото провидение доведе до свещените двори на Софийската духовна школа. Може би затова, че той установи тези трайни връзки със Семинарията бе възнаграден и не на последно място натоварен от Бога да бъде днес нейн ръководител. Мога да кажа, че тук няма нищо случайно, защото съм забелязал, че всичко, което става в света, става или по добронамерения Божий промисъл, или по Божие допущение, но и в двата случая ние трябва да се борим за добър край на нещата. Аз самият съм запленил от тези духовни връзки и с най-голяма ревност желая да ги поддържаме постоянно. Почти всяко лято, откакто съм в Светата обител тук идват ученици и от двете семинарии, водени от духовния порив за живот на място с особено Божие присъствие, каквито места са манастирите. По установена традиция, всеки ученик след като излезе в лятна ваканция, прибира се в своята ено-

достойни, трябва непрестанно да се стараем да се потапяме в атмосферата на духовния живот. Исус Христос е казвал на своите ученици и апостоли, на които ние сме приемници: „Не вие Мене избрахте, но аз вас избрах...“ (Йоан 15:16). Тези души на Христа ни задължават да бъдем по-взискателни към себе си. Независимо дали сме ученици, или вече сме завършили обучението си в Семинарията, ние трябва да търсим Бога на всяко едно благодатно място. А манастирите са местата, които свързват земята с небето.

– Ваше Всепреподобие, бихте ли се спрели по-конкретно на посланията, които изпълняват семинаристите в светата обител през лятната, Коледната и Великденската ваканции?

– Семинаристите участват във всички кръгове на манастирския живот – като започнем от богослужението, което е сутрин и вечер, след това се включват и в стопанския живот на Светата обител. Всеки манастир има свое стопанство за лично продоволствие. Това е място, където учениците влагат физически труд и се научават, че най-сладко е когато ядеш от труда на ръцете си.

Монашеството е гръбнакът на Православната църква

От стр. 5

Сам св. ап. Павел е споделял, че той не се храни от подаяние, а от труда на ръцете си. И ние, като апостолски последователи, следваме този принцип, който в голяма степен оформя личността. Oga et labora – казва св. Антоний Велики, т.е. моли се и се труди – това е венецът на монашеския живот. Той е изпълнен от молитва, която молитва се допълва и украсява с монашеския труд. Същото е казано и от светите отци: „молитва без труд е

Семинаристите вземат участие в пеенето на клироса

просия, труд без молитва е робия.“ На всички е известно, че манастирите в България нямат подпомагане от Държавата, затова всяка страннична сила и в труд, и в молитва, е градивна за светата обител. Най-красиво е когато църковни хора вършат това дело, защото те знаят какъв принос има това за тях и за светата обител. Семинаристите активно участват и в срещите и в детските лагери, които провеждаме. Например през това лято ние първо посрещнахме 50 деца от енорийско училище от гр. Варна, после имаме също толкова деца от гр. София, след това от неделно училище от гр. Плевен и накрая проведохме семинар на фондация „Покров Богородичен“. Във всичките тези дейности ни помогнаха ученици от Софийската духовна се-

минария. Това бяха 7-8 момчета, открояващи се с ревност по Бога и това ги мотивираше да бъдат послушни на всяко едно възложение, поставено им от игумена. Аз нямам думи, с които да ги похваля, пък и не е хубаво да бъдат хвалени толкова много, за да не се възгордеят, но аз молих пред Бога щото все така да им дава сили, да им дава възгаряне във вярата, за да вървят по пътя на истината и да стигнат до живота, вечния живот, който е Исус Христос. По време на

Коледната и Великденската ваканции отличени певчески групи от Семинарията идват в светата обител и украсяват с източно-църковни песнопения празничните богослужения. В последните два месеца на миналата учебна година ние се радвахме на гостуването за по една седмица на няколко ученически групи от Семинарията по време на традиционните пролетни поклоннически екскурзии. И при това си гостуване семинаристите се включиха в руслото на манастирското ежедневие и умело се вписаха в живота на манастира. Пример за ползотворното сътрудничество между Клисурската света обител и Софийската духовна семинария е присъединеният се неотдавна към нашето братство монах Евтимий. През миналата учебна година, по време на обучението си в IV курс на Семинарията, с благоговението на Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Дометиан, той беше постриган в монашески чин от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий. Възнаме-

не на гостуването за по една седмица на няколко ученически групи от Семинарията по време на традиционните пролетни поклоннически екскурзии. И при това си гостуване семинаристите се включиха в руслото на манастирското ежедневие и умело се вписаха в живота на манастира. Пример за ползотворното сътрудничество между Клисурската света обител и Софийската духовна семинария е присъединеният се неотдавна към нашето братство монах Евтимий. През миналата учебна година, по време на обучението си в IV курс на Семинарията, с благоговението на Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Дометиан, той беше постриган в монашески чин от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий. Възнаме-

рявам в бъдеще, за което имам подкрепата на манастирското братство и на Негово Високопреосвещенство нашия Видински митрополит Дометиан, да установим трайни и регламентирани посещения в нашия манастир на групи ученици от Семинарията, като ние ще поемем финансовата издръжка на тези инициативи. Целта е най-вече семинаристите да имат възможността да общуват с нашите монаси, с които аз се гордея, защото Бог ме е дарил с прекрасни братя, служители на Божията нива. Това е най-ползотворно – контактът с духовни лица. За учениците е важно да имат срещи с тях за да придобият тяхното поведение. Поведението на духовника е нещо изключително сложно. То е стриктно поведение. Ако не го видят и усетят, по друг начин трудно могат да го придобият. Духовникът е открит от всеки друг човек по много неща, не само по дрехите, а по всичко.

– **Ваше Всепреподобие, като бивш семинарист и духовен син на отец-ректор Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, какво бихте споделили от Вашия духовен опит пред настоящите възпитаници на нашата Алма матер?**

– Завърших Софийската духовна семинария преди две години и веднага отидох в манастира. Още от дете съм копнеел за манастирския живот и не съм оставял, това е като една изповед, не съм оставял намира своя старец докато не влязох в манастира за постоянно. Аз приех монашество по Божия воля още по време на обучението ми в Семинарията, което изключително много ми помогна в духовния опит и сега, пак с Божията помощ се радвам на хубави дни в Светата обител. Животът в манастира е нещо много сладко, нещо, което не може да изречем с прости слова. Светата обител е светилище, хранили-

Клисурската света обител „Св. св. Кирил и Методий“ е основана около 1240 г. по времето на Второто българско царство. Още в началото на турското робство, манастирът е опожарен и напълно унищожен. В спомените на хората обаче, той остава да живее като място на духовно обновление и те често идват на манастирските руини за да запалят свец и се помолят за избавление. Въпреки жестокостта на поробителите, твърдите и неустрашими балканци от с. Клисура събират средства и въздигат светата обител. Но отново последват погром и унищожение, и отново, няколко монаси с помощта на жители от околността възстановяват манастира. По време на един от многобройните бунтове в северозападната част на поробените български земи, група бунтовници от гр. Берковица решават да се укрият в манастира. Берковският бей изпраща потеря да издирят и накаже бунтовниците. Когато се задават турските запти, бунтовниците се укриват в дъбрите на Стара планина, а монасите остават на своя духовен пост. Бидейки заставяни да издадат бунтовниците, те не извършват предателство, поради което са жестоко наказани – избити са, а след това са изгорени на около сто метра до манастира. За голям ужас на духовните и физическите поробители на нашия народ, на мястото на манастирската могила бяха извор, който се оказва целебен. И още нещо. Над извора израстват шест букови дървета, точно колкото е броят на пострадалите монаси. Затова там, където монасите са станали мъченици за вяра, род и родина е място на особено Божие присъствие, което е осезаемо за всеки посетител на светата обител с чиста християнска душа.

През 1868 г. архимандрит Антим (Дамянов) се заема да възстанови манастира. Той наследява изключително голямо семейно богатство и монашеската му душа всичко го възкресяването на дренната света обител. За кратко време архимандрит Антим събира около себе си монашеско братство и отваря първото в района килийно училище. Така в Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“, известен още от миналото като средище на просветителска дейност и книжовност, отново се възражда духовният живот, който не е секвал и до днес.

В момента в манастира има четирима монаси и един послушник, както и постоянен граждан персонал, който помага на монашеското братство в стопанските дела на Светата обител.

ще на светостта. Св. Богородица е майка и пътеводителка на всички манастири. И както за нея се казва в нейния акатист „многоглаголивите оратори и мъдрите философи са като безгласни риби, когато става реч за Тебе Богородице“, същото това нещо аз прилагам и за живота в светата обител. Бих казал на всички, които се учат в духовните семинарии да не притъпяват в себе си тези пориви, с които те прекрочват прага на духовното училище, да мислят за българското монашест-

во и който не може да влезе в редиците на монашеството, да го подкрепя, да го насърчава, защото монашеството е гръбнакът на Православната църква. Когато гръбнакът на една фигура е в несъстоятелност, тогава и цялата фигура страда. Така че ние трябва да радеем за едно отговорно, едно предано монашеско служение, за да градим светли бъднини за нашата родна свята Православна църква и Родина.

Интервюто взе Мария БРАТИНОВА

Пътеки на откривателството

През тази година, сдружението „Св. Йоан Рилски“ осъществи проекта „Пътеки на откривателството“, в който взеха участие и възпитаници на Софийската духовна семинария от редовния курс на обучение: от II а – Ангел, Кръстьо и Слави, от II б – Стайко и Георги и от V б – Петър, Милен и Станчо. Целта на проекта е съхраняване и популяризиране на духовните ценности на българския народ. В периода от м. май до 1 ноември групи от по петнайсетина ученици проведоха експедиции до шест манастира от Софийската мала света гора. За „откритията“ на младежите по време на тези експедиции и за участието на семинаристите разказва г-жа Ст. Мечкарова, председател на сдружението.

Началото на лятото. Сивните столични улици, за да събере групичките участници в експедицията „Пътеки на откривателството“. Последната спирка е пред Дома за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи (ДОВДЛРГ) „Петко Р. Славейков“. Огромното грозно здание, плачещо за сериозен ремонт, е почти празно. Повечето деца са при свои близки. Останалите не са много, но са най-ощетените от съдбата, защото по-голямата част от ваканцията им ще премине тук. Участието им заедно с ученици от друг социален статус ги прави равностойни участници в едно малко общество, което работи по интересна творческа задача. Всеки ден бусът отвежда групата ту в диплите на Витоша, ту в дефилето на Ис-

кря или към склоновете на Рила планина и накрая спира пред вратите на някоя света обител. Членовете на експедицията са ученици от: Частното езиково училище „Св. св. Кирил и Методий“, 131 СОУ, ДОВДЛРГ „П. Р. Славейков“. С любезното съдействие на ректора на Софийската духовна семинария архимандрит Сионий в експедицията се включват и семинаристи. Участието им обогатява работата на екипа. Отличната организация, създадена от секретаря на

Благият глас на отец Пахомий отвежда младите слушатели в далечното минало на Дивотинския манастир

Семинарията г-н Б. Маринов, предвижда всеки ден участието на един или двама семинаристи в групата без това да нарушава учебните им ангажименти.

Програмата за деня има две насоки – пленер и създаване на малки публицистични текстове. Докато художниците запечатват на белия лист великолепието на багри и форми, младите съчинители и съчинителки творят над бележниците или преследват с диктофон някой от гостите на манастира, в

който сме отседнали. Завладяващи разкази от историята на светата обител, легенди, предания, жития на светци предлагат богата тематика за писане. Мъките над празния лист са познати и на най-опитните творци. Те не отминават и начинаещите автори като нашите. Понякога допълнителната информация просто довежда до темата. Ангел си е избрал историята за чудотворната молитва, спасила Дивотинския манастир от разорение и отец Пахомий търпеливо ниши

Всички слушат с интерес разказа за историята на Владайския манастир от майка Херувима

случката отпреди няколко века. На другия ден мъките на съчинителството са налегнали Ради от Дома, но той е открил в лицето на Кръстьо добронамерен съветник – бащата му чете търпеливо и му обяснява надписите, разказващи историята на Черепишкия манастир. А след това Кръстьо ще трябва да се качи до костнищата, ще трябва да поработи и върху своето съчинение. Освен това днес той има рожден ден и по шушукането в художническата група се подразбира, че

Добре е, когато той е заслужен с радостния труд на творчеството. А след общия обяд, наситен с толкова приятни разговори, всеки поема по своите пътеки на творчеството, защото предстои отговорен финал, в който сътвореното се показва пред всички.

Когато слънцето се притули зад върхарите на манастирските дървета, когато шуриците настройват цигулките си за поредния концерт, когато билките заливат въздуха с най-вълшебни аромати, то-

гава започва най-важното. Босоногата академия присяда на храмовите стъпала или в беседката, или пред чемширите. Рисунките, аранжирани по своеобразен начин, са изящен декор на разказите, които следват. Започва четенето!

В един от дните Стайко ще ни заведе в 14 в., когато цар Иван Шишман съгражда манастири и щедро ги дарява, друг ден Ангел ще ни разкаже за кърджалийското нападение над Дивотинския манастир, а Кръстьо е избрал пък героичната тема за гибелта на 16 юнаци от Ботевата чета край Черепишкия манастир.

Последният ни ден е в Ресловския манастир, а преди това сме посетили манастира над с.Скрино. Затова и темата, която е в центъра на съчиненията е св. Иван Рилски. Личи си, че семинаристите знаят много за своя патрон. Петър е написал за създаването на Руенския манастир, Милен разказва за празниците на светеца. Ръкопляскацията са заслужени. А по мнението на художничките от 131 СОУ това са най-хубавите съчинения. Кой знае, кой знае, може пък и да са прави...

Последни снимки и отново на път – към София. Умората не пречи за последната размяна на телефони и приветствия.

Нищо не е последно! Защото предстоят още доста мъки над текстове и скизи, за да се превърнат те в интересен разказ за толкова непознати, важни и прекрасни неща, които добавят шрих към знанията ни за силата и непреходността на Православната вяра.

Стефка МЕЧКАРОВА